

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

(Майя НІКОЛАЄВА)

_____ вересня _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи профорієнтації та методологія написання наукового проекту в галузі»

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Галузь знань: 29 – Міжнародні відносини

Спеціальність: 291 – Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
(код і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
(назва ОПП/ОНП)

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи профорієнтації та методологія написання наукового проекту в галузі». – Одеса: ОНУ, 2022. – 16 с.

Розробники: **Брусилівська Ольга Іллівна**, д. політ. н., проф., завідувач кафедри міжнародних відносин.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № 1 від. "29" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

Погоджено із гарантом ОПП Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

_____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від. "30" 08 2022 р.

Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № _____ від. "_____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № _____ від. "_____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

1. Опис навчальної дисципліни
«Основи профорієнтації та методологія написання наукового проекту в галузі»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань <u>29 Міжнародні відносини</u> Спеціальність <u>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</u> Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)</i>	<i>Обов'язкова / Дисципліна вільного вибору</i>	
		Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	-й
		<i>Семестр</i>	
		1-й	-й
		<i>Лекції</i>	
		14 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	год.
Форма підсумкового контролю: <i>іспит</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – розгляд теоретико-методологічних основ наукового дослідження у сфері міжнародних відносин.

Завдання курсу полягають у вивченні студентами: необхідного обсягу знань у галузі наукових досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи, ознайомлення з методикою підготовки повідомлень, доповідей, наукових статей, магістерських робіт.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК1).
2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК5).
3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК9).
4. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки (СК7).

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики (РН3).
- Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав (РН5).
- Розробляти та реалізовувати проекти прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики (РН10).

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Магістерська робота як наукове дослідження.

Тема 1. Профорієнтація студентів магістратури в галузі МВ.

Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. Функції та значення науки. Поняття про науковий напрям та наукову школу. Організація науки та наукових досліджень в Україні. Основи наукових досліджень. Види майбутньої діяльності студентів-міжнародників. Поняття, мета та завдання науково-дослідної роботи студентів у підготовці спеціалістів з міжнародних відносин. Основні форми впровадження результатів наукових досліджень студентів (наукова стаття, наукове повідомлення (тези виступу, доповідь, реферат)).

Тема 2. Методичні вказівки до магістерської роботи.

Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Мета та особливості наукового дослідження. Процес наукового дослідження, його характеристики та етапи проведення. Наукова проблема. Дослідна та завершальна стадія процесу наукового дослідження. Наукова мова. Систематизація результатів наукового дослідження у міжнародних відносинах. Структура магістерської роботи. Вимоги до оформлення магістерської роботи зі спеціальності. Оформлення джерел та літератури (списку посилань).

Тема 3. Епістемологія дослідження: емпіризм та інтерпретивізм.

Основні поняття: метод, методика, засіб, алгоритм дій. Об'єктивна основа застосовності методів. Типологія методів. Форми і методи емпіричного та теоретичного пізнання. Методологія як філософська дисципліна. Загальнонаукові методологічні принципи: вимоги до теорії, перевірність, максимальна спільність, простота, прогностичні можливості. Методологічні традиції і теорії: емпіризм, раціоналізм, конвенціоналізм, прагматизм, критичний раціоналізм, релятивізм, історизм. Методологічне забезпечення міждисциплінарних досліджень.

Тема 4. Дослідницьке питання та дизайн дослідження.

Емпіричне та інтерпретаційне дослідження. Вплив емпірично-інтерпретаційного розриву на вибір теоретичних рамок дослідження. Дослідження, що базується на питаннях: визначення. Розкриття «головоломки» у емпіричному дослідженні. Залежна змінна (об'єкт) та незалежна змінна, що викликає залежну змінну. Пояснювальні категорії: дебати «агент – структура». Питання у емпіричному дослідженні. Питання у інтерпретаційному дослідженні. Процес дослідження та розробка досліджень: основні етапи. Дизайн емпіричних досліджень. Дизайн інтерпретаційних досліджень.

Тема 5. Написання огляду літератури.

Огляд літератури: визначення. Двоїсті цілі огляду літератури. Етапі підготовки. Написання огляду літератури: основні стратегії. Етика дослідження. Плагіат.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Методологія наукового проекту.

Тема 6. Якісні методи в МВ.

Поняття та класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень. Роль та функція наукової інформації. Визначення системи показників, що підлягають збору. Пошукові системи мережі Інтернет. Електронні ресурси: фонди, бібліотеки, книги, журнали, збірки матеріалів тощо. Робота в бібліотеках. Проведення аналітичної роботи в науково-дослідному процесі. Концептуальний контекст досліджень. Методологія досліджень як основа наукового проекту. Методи теоретичних досліджень: компонентний (системний) підхід, абстрактно-логічний, аналізу та синтезу. Структурно-генетичний аналіз і синтез. Дедукція. Індукція. Порівняно-історичний метод (порівняльний, крос-культурний, компаративний). Типологічний метод. Структурно-функціональний підхід. Метод комплексного підходу. Описовий метод. Кореляційний аналіз. Факторний аналіз. Прикладні дослідження. Архівні або документальні дослідження. Первинні та вторинні джерела. Інтерв'ю (структуровані, напівструктуровані й неструктуровані). Метод фокус-груп. Інтернет-дослідження. Он-лайн-архіви. Соціальні сіті.

Тема 7. Кількісні та змішані методи в МВ.

Прикладні аналітичні методики дослідження ситуацій та процесів в міжнародних відносинах. Кількісний та якісний дискурс-аналіз та контент-аналіз. Івент-аналіз. Когнітивне картування. Моделювання та системність. Роль експертних оцінок в політичній практиці. Формальне моделювання. Формальні методи та теорія ігор у МВ. Дизайн опитувальників і анкет. Статистичний аналіз (регресійний аналіз, двовимірний регресійний аналіз, багатовимірна регресія). Інноваційні методи: імітаційні моделі. Агентне моделювання. Тріангуляція методів. Стилiстичні особливості прикладних досліджень в міжнародній сфері.

Тема 8. Кейс-стаді в МВ.

Ключові визначення у кейс-стаді. Проектування кейс-стаді (п'ять стратегій вибору кейсів). Причинні механізми і відстеження процесів.

Тема 9. Дискурс-аналіз у МВ.

Переваги та недоліки дискурс-аналізу. Використання дискурс-аналізу в українській політології. Критичний дискурс-аналіз. Методологія CDA.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Теорії МВ.

Тема 10. Класичний реалізм та структурний реалізм vs лібералізм та неолібералізм.

Фуکیدід як батько реалістичної школи МВ. Класичний реалізм про порядок та стабільність. Класичний реалізм та зміни. Класичний реалізм про природу теорії. Розгляд проблемної ситуації (кейс-стаді): аналіз кампанії в Іраку з позицій класичного реалізму. «Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace» Ганса Дж. Моргентау. Чому держави прагнуть влади. Скільки влади достатньо. «Theory of International Politics» Кеннета Уолца. Причини початку війни великої держави. Кейс-стаді: Чи може Китай розвиватися мирно. Лібералізм та чотири великі зміни у світі. «Шляхи війни і миру» Майкла Дойла. «Епідеміологія» міжнародних конфліктів. Аналіз світового досвіду в одному столітті. Чи є демократії в цілому мирними. Система самозбереження. Кейс-стаді: Європейський Союз. Просування порядку в анархії. Влада, гегемонія та лібералізм. Визначення неолібералізму. Історія виникнення неолібералізму. Бар'єри на шляху міжнародного співробітництва. «Співпраця при анархії» Кеннета Ойя. Вивчення неолібералізмом міжнародних інститутів. Кейс-стаді: Світова організація торгівлі.

Тема 11. Англійська школа та конструктивізм.

Етапи розвитку Англійської школи. Міжнародна спільнота в дослідженнях Англійської школи. Міжнародна спільнота: визначення, властивості, варіації. Типи міжнародної спільноти. «Про світовий порядок: влада, цінності і конституція міжнародної спільноти» Ендрю Харрелла. Міжнародна спільнота: між системою і світовим співтовариством. Кейс-стаді: права людини. Конструктивізм як критика традиційних теорій МВ. «Anarchy is What States Make of It» Александра Вендта. Течії конструктивізму та здійснення ними дослідження. Кейс-стаді: війна з терором.

Тема 12. Нормативна теорія, фемінізм, постструктуралізм та постколоніалізм.

Нормативна теорія міжнародних відносин (міжнародна політична теорія). Комунітаризм, космополітизм, деонтологія, консеквенціалізм. Історія та впливи. Вивчення прихованих етичних допущень. «Just and Unjust Wars: A Moral Argument with Historical Illustrations» Майкла Уолцера. Гендерний аспект у міжнародних відносинах. «Війна Німо, Війна Емми: створення феміністичного чуття війни в Іраку» Сінтії Енло. Типологія теорій фемінізму в міжнародних відносинах. Гендерний аспект, безпека та світова політика. Кейс-стаді: санкції ООН проти Іраку. Міждисциплінарний контекст постструктуралізму. Реакція міжнародних відносин на постструктуралізм. Критичне ставлення до постструктуралізму. Розуміння дискурсу. «Бідність неореалізму» Річарда К. Ешлі. Дискурси світової політики. Кейс-стаді: образи гуманітарних криз. Міжнародні норми поведінки та етика у працях постколоніалістів. Орієнталізм та ідентичності. Влада та легітимність у міжнародному порядку. Кейс-стаді: криза Суецького каналу. «Виклик постколоніалізму: до альтернативних світів» Куза Венна.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	П	лаб	Ср		л	п/с	лаб	ср
Змістовий модуль 1. Магістерська робота як наукове дослідження.										
Тема 1. Профорієнтація студентів	6	2	-		4					
Тема 2. Методичні вказівки	8	2	-		6					
Тема 3. Емпіризм та інтерпретивізм	5	2	1		2					
Тема 4. Дослідницьке питання та дизайн	7	2	1		4					
Тема 5. Написання огляду літератури	6	2	-		4					
Разом за змістовим модулем 1	32	10	2		22					
Змістовий модуль 2. Методологія наукового проекту.										
Тема 6. Якісні методи в МВ	6	1	1		4					
Тема 7. Кількісні та змішані методи	6	1	1		4					
Тема 8. Кейс-стаді	6	1	1		4					
Тема 9. Дискурс-аналіз	8	1	1		6					
Разом за змістовим модулем 2	26	4	4		18					
Змістовий модуль 3. Теорії МВ.										
Тема 10. Класичний реалізм та структурний реалізм vs лібералізм та неолібералізм	8	-	2		6					
Тема 11. Англійська школа та конструктивізм	12	-	4		8					
Тема 12. Нормативна теорія, фемінізм, пост-структуралізм та постколоніалізм	12	-	4		8					
Разом за змістовим модулем 3	32	-	10		22					
Усього годин	90	14	16		60					

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Емпіризм та інтерпретивізм. Дослідницьке питання та дизайн. <i>Питання для обговорення.</i> 1. Дослідження, що базується на питаннях: визначення. 2. Залежна змінна (об'єкт) та незалежна змінна, що викликає залежну змінну. 3. Пояснювальні категорії: дебати «агент – структура». 4. Питання у емпіричному та інтерпретаційному дослідженні. 5. Дизайн емпіричних та інтерпретаційних досліджень.	2
2	Якісні методи в МВ. Кількісні та змішані методи. <i>Питання для обговорення.</i> 1. Кількісний та якісний дискурс-аналіз та контент-аналіз. 2. Формальні методи та теорія ігор у МВ. 3. Тріангуляція методів.	2
3	Кейс-стаді. Дискурс-аналіз. <i>Питання для обговорення.</i> 1. Ключові визначення у кейс-стаді. 2. Проектування кейс-стаді. 3. Причинні механізми і відстеження процесів.	2
4	Класичний реалізм та структурний реалізм vs лібералізм та неолібералізм. <i>Питання для обговорення.</i> 1. Класичний реалізм. «Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace» Г. Дж. Моргентгау. «Theory of International Politics» К. Уолца. 2. Лібералізм. «Шляхи війни і миру» М. Дойла. 3. Неолібералізм. «Співпраця при анархії» К. Ойя.	2
5	Англійська школа та конструктивізм. <i>Питання для обговорення.</i> 1. Англійська школа. «Про світовий порядок: влада, цінності і конституція міжнародної спільноти» Е. Харрелла. 2. Конструктивізм. «Anarchy is What States Make of It» А. Вендта.	4
6	Нормативна теорія, фемінізм, постструктуралізм та постколоніалізм. <i>Питання для обговорення.</i> 1. Нормативна теорія. «Just and Unjust Wars: A Moral Argument with Historical Illustrations» М. Уолцера. 2. Фемінізм. «Війна Німо, Війна Емми: створення феміністичного чуття війни в Іраку» С. Енло. 3. Постструктуралізм. «Бідність неореалізму» Р. К. Ешлі. 4. Постколоніалізм. «Виклик постколоніалізму: до альтернативних світів» К. Венна.	4
	Разом	16

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/індивідуальних завдань (рефератів)	Кількість годин
1	Тема 1. Профорієнтація студентів 1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. 2. Функції та значення науки. 3. Поняття про науковий напрям та наукову школу. 4. Організація науки та наукових досліджень в Україні. 5. Основи наукових досліджень. 6. Види майбутньої діяльності міжнародників. 7. Поняття науково-дослідної роботи студентів у підготовці магістрів з міжнародних відносин. 8. Мета та завдання науково-дослідної роботи магістрів з міжнародних відносин. 9. Основні форми впровадження результатів наукових досліджень студентів (наукова стаття, наукове повідомлення (тези виступу, доповідь, реферат)).	4
2	Тема 2. Методичні вказівки 1. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. 2. Основні вимоги до магістерської роботи. 3. Добір літератури і джерел. 4. Складання плану. 5. Характеристика основних частин роботи. 6. Науковий апарат дослідження. 7. Технічне оформлення наукової роботи: стандарти, прийняті в Україні, їх особливості та переваги	6
3	Тема 3. Емпіризм та інтерпретивізм 1. Емпіричне дослідження. 2. Інтерпретаційне дослідження. 3. Дослідження, що базується на питаннях. 4. Розкриття «головоломки» у емпіричному дослідженні. 5. Залежна та незалежна змінна. 6. Пояснювальні категорії: дебати «агент – структура».	2
4	Тема 4. Дослідницьке питання та дизайн 1. Питання у емпіричному дослідженні. 2. Питання у інтерпретаційному дослідженні. 3. Процес дослідження та розробка досліджень: основні етапи. 4. Дизайн емпіричних досліджень. 5. Дизайн інтерпретаційних досліджень.	4
5	Тема 5. Написання огляду літератури 1. Огляд літератури: цілі та етапи підготовки. 2. Написання огляду літератури: основні стратегії. 3. Етика дослідження. 4. Плагіат.	4
6	Тема 6. Якісні методи в МВ 1. Архівні або документальні дослідження.	4

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Первинні та вторинні джерела. 3. Інтерв'ю. 4. Метод фокус-груп. 5. Інтернет-дослідження. 6. Он-лайн-архіви. 7. Соціальні сіті. 	
7	<p>Тема 7. Кількісні та змішані методи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кількісний та якісний дискурс-аналіз. 2. Кількісний та якісний контент-аналіз. 3. Причинні механізми і відстеження процесів. 4. Формальні методи та теорія ігор у МВ. 5. Статистичний аналіз. 6. Імітаційні моделі. 7. Агентне моделювання. 	4
8	<p>Тема 8. Кейс-стаді</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кейс-стаді як особливий метод поза дихотомією «кількісні – якісні методи». 2. П'ять стратегій вибору кейсів. 	4
9	<p>Тема 9. Дискурс-аналіз</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критичний дискурс-аналіз. 2. Використання дискурс-аналізу в українській політології. 3. Тріангуляція методів. 	6
10	<p>Тема 10. Класичний реалізм та структурний реалізм vs лібералізм та неолібералізм</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класичний реалізм про порядок та стабільність. 2. Структурний реалізм. 3. Лібералізм та чотири великі зміни у світі. 4. Неолібералізм про бар'єри на шляху міжнародного співробітництва. 	6
11	<p>Тема 11. Англійська школа та конструктивізм</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Етапи розвитку Англійської школи. 6. Міжнародна спільнота: визначення, властивості, варіації, типи. 7. Конструктивізм як критика традиційних теорій МВ. 8. Течії конструктивізму та здійснення ними дослідження. 	8
12	<p>Тема 12. Нормативна теорія, фемінізм, постструктуралізм та постколоніалізм</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Нормативна теорія міжнародних відносин (міжнародна політична теорія). 10. Комунітаризм, космополітизм, деонтологія, консеквенціалізм. 11. Гендерний аспект у міжнародних відносинах. 12. Типологія теорій фемінізму в міжнародних відносинах. 13. Міждисциплінарний контекст постструктуралізму. 14. Міжнародні норми поведінки та етика у працях постколоніалістів. 	8
	<p><i>Один реферат із вищевказаного переліку обирається студентом на початку семестру та надсилається викладачу за місяць до закінчення курсу.</i> <i>Обсяг реферату: 15 сторінок.</i> <i>Характеристика змісту: за змістом навчальної дисципліни.</i> <i>Вимоги до виконання та оцінювання: основна мета роботи – глибоке вивчення важливих теоретичних або прикладних питань дисципліни за допомогою підготовки реферату (дослідження). Вельми важливим є формування таких</i></p>	

	<p>умінь і навичок студента: самостійно формулювати проблему, визначати мету, основні завдання, об'єкт і предмет дослідження; здійснювати пошук і відбір різноманітної інформації; обробляти та аналізувати інформацію; логічно і послідовно викладати результати аналізу, робити аргументовані висновки; правильно оформлювати науково-довідковий матеріал; публічно захищати виконану роботу. Робота має бути написана студентом на рівні, відповідному сучасному стану розвитку комплексу наук, які вивчають міжнародні відносини. Тему роботи треба розкрити в контексті сучасних наукових концепцій, обґрунтовано і доречно використовувати основні наукові терміни. Вельми важливо висвітлювати об'єктивні з наукового погляду положення, застосовувати для унаочнення і підтвердження теоретичних положень реальні приклади, достовірну статистичну інформацію. Думки вітчизняних і зарубіжних авторів, їхні загальнотеоретичні і методологічні підходи необхідно проаналізувати та систематизувати. Мінімальний обсяг використаних джерел – 15, при цьому матеріали, вилучені з Інтернету, можуть складати не більше третини номерів у списку джерел; більшість джерел повинні складати оприлюднені документи, статті та монографії. Для оформлення виносів у тексті й прикінцевого «Списку посилань» використовується стиль APA.</p>	
Разом		60

9. Методи навчання

Словесні: лекції (проблемні, лекції-візуалізації, лекції з аналізом конкретних ситуацій та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: у тому числі мультимедійні презентації, демонстрація, метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень.

Практичні: рольові ігри; виконання індивідуальних завдань (підготовка та публічний захист рефератів).

10. Форми контролю та методи оцінювання

Методи поточного\періодичного контролю: усне опитування, оцінювання виконання індивідуальних завдань (рефератів), захист результатів індивідуальних завдань (рефератів).

Підсумковий контроль. Іспит (в усній формі).

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Здобувач освіти		
Відмінно	<p>у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-</p>	<p>глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх</p>

	наслідкові зв'язки; виконання; вільно самостійно знаходить використовує набуті додаткову інформацію та теоретичні знання при використовує її для аналізу практичного реалізації поставлених перед матеріалу; проявляє творчий ним завдань. Здобувач підхід до виконання здатен виділяти суттєві індивідуальних та ознаки вивченого за колективних завдань при допомогою операцій самостійній роботі синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями
Добре	достатньо повно володіє правильно вирішив навчальним матеріалом, більшість розрахункових обгрунтовано його викладає /тестових завдань за під час усних виступів та зразком; має стійкі навички письмових відповідей, виконання завдання використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
Задовільно	володіє навчальним може використовувати матеріалом на знання в стандартних репродуктивному рівні або ситуаціях, має елементарні, відтворює певну частину нестійкі навички виконання навчального матеріалу з завдання. Правильно елементами логічних вирішив половину зв'язків, знає основні розрахункових/тестових поняття навчального завдань. Здобувач має матеріалу; має ускладнення ускладнення під час під час виділення суттєвих виділення суттєвих ознак ознак вивченого під час вивченого; під час виявлення причинно- виявлення причинно- наслідкових зв'язків і наслідкових зв'язків і формулювання висновків формулювання висновків
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним недостатньо розкриває матеріалом поверхово й сутність практичних завдань, фрагментарно (без допускаючи при цьому

	аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	та суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності.
2. Функції та значення науки.
3. Поняття про науковий напрям та наукову школу.
4. Організація науки та наукових досліджень в Україні.
5. Основи наукових досліджень.
6. Види майбутньої діяльності міжнародників.
7. Поняття науково-дослідної роботи студентів у підготовці магістрів з міжнародних відносин.
8. Мета та завдання науково-дослідної роботи магістрів з міжнародних відносин.
9. Основні форми впровадження результатів наукових досліджень студентів (наукова стаття, наукове повідомлення (тези виступу, доповідь, реферат)).
10. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.
11. Емпіричне дослідження.
12. Інтерпретаційне дослідження.
13. Дослідження, що базується на питаннях.
14. Розкриття «головоломки» у емпіричному дослідженні.
15. Залежна та незалежна змінна.
16. Пояснювальні категорії: дебати «агент – структура».
17. Питання у емпіричному дослідженні.
18. Питання у інтерпретаційному дослідженні.
19. Процес дослідження та розробка досліджень: основні етапи.
20. Дизайн емпіричних досліджень.
21. Дизайн інтерпретаційних досліджень.
22. Огляд літератури: цілі та етапи підготовки.
23. Написання огляду літератури: основні стратегії.
24. Етика дослідження.
25. Плагіат.
26. Архівні або документальні дослідження.
27. Первинні та вторинні джерела.
28. Інтерв'ю.
29. Метод фокус-груп.
30. Інтернет-дослідження.
31. Он-лайн-архіви.
32. Соціальні сіті.
33. Кількісний та якісний дискурс-аналіз.
34. Кількісний та якісний контент-аналіз.

35. Кейс-стаді.
36. П'ять стратегій вибору кейсів.
37. Причинні механізми і відстеження процесів.
38. Формальні методи та теорія ігор у МВ.
39. Статистичний аналіз.
40. Імітаційні моделі.
41. Агентне моделювання.
42. Критичний дискурс-аналіз.
43. Використання дискурс-аналізу в українській політології.
44. Тріангуляція методів.
45. Класичний реалізм про порядок та стабільність.
46. Лібералізм та чотири великі зміни у світі.
47. Неолібералізм про бар'єри на шляху міжнародного співробітництва.
48. Етапи розвитку Англійської школи. Міжнародна спільнота: визначення, властивості, варіації, типи.
49. Конструктивізм як критика традиційних теорій МВ.
50. Течії конструктивізму та здійснення ними дослідження.
51. Нормативна теорія міжнародних відносин (міжнародна політична теорія).
52. Комунітаризм, космополітизм, деонтологія, консеквенціалізм.
53. Гендерний аспект у міжнародних відносинах.
54. Типологія теорій фемінізму в міжнародних відносинах.
55. Міждисциплінарний контекст постструктуралізму.
56. Міжнародні норми поведінки та етика у працях постколоніалістів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний/періодичний контроль												Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів	
Змістовий модуль 1 (поточний контроль на лекціях та практичних)					Змістовий модуль 2 (поточний контроль на лекціях та практичних)				Змістовий модуль 3 (поточний контроль на практичних)			Індивідуальне самостійне завдання		
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		

70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Брусидовська, О. І. Силабус курсу «Основи профорієнтації та методологія написання наукового проекту в галузі». Одеса: ОНУ, 2022. 6 с.

3. Брусидовська, О. І. Методичні рекомендації щодо підготовки та оформлення магістерських робіт освітньо-професійної програми спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. Одеса: ОНУ, 2021. 27 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Lamont K. Research Methods in International relations. Groningen Univ. Press, 2014. 181 p.
2. International Relations Theories. Discipline and Diversity / Eds. Dunne T., Kurki M., Smith S. Oxford Univ. Press, 2019. 393 p.
3. Olson L. How to Get Your Writing Published in Scholarly Journals. Academia, 2014. 98 p.
4. Yin R. K. Case Study Research. Design and Methods. LA: SAGE, 2014. 403 p.

Додаткова

1. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010.
2. Цехмістова Г. С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Слово, 2004. <http://www.imath.kiev.ua/~golub/ref/tsekhmistrova.pdf>
3. Фуко М. Археологія знання. К.: Знання, 1996.
4. Griffiths M. Rethinking International Relations Theory. Palgrave Macmillan, 2011.
5. Keohane R. O., Nye J. S. Complex Interdependence and the Role of Force. *International Policies* / Ed. R. S. Art. Harper Collins, 1985. P. 236-251.
6. King G., Keohane R. O., Verba S. Designing Social Inquiry. Princeton Univ. Press, 1994. P. 7-9, 12-18.
7. Sambanis N. Using Case Studies to Expand Economic Models of Civil War. *Perspectives on Politics*, 2004. № 2(2). P. 259-279.
8. Keohane R., Nye J. Power and interdependence in the information age. *Foreign Affairs*, 1998. № 77(5).
9. Mandelbaum M. The ideas that conquered the world: Peace, democracy, and free markets in the XXI century. N.Y.: Public Affairs, 2002.
10. Walt S. Taming American power. The global response to U.S. primacy. N.Y.: W.W. Norton & Company, 2005.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Болонська декларація. URL: www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/
2. Загальні відомості про вищу освіту в Україні. URL: www.mon.gov.ua/education/higher/higher

3. Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах. URL: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnistu-vishchikh-navchalnikh-zakladakh/4688>

4. Нормативно-правова база атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. URL: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/atestatsiyakadriv/134-diyalnist/aestatsia-kadriv/5923>

5. Сайт «Аспірант України». URL: <http://mi/intranet/aspirant.com.ua/>